

партнерстві, й – партнером. Інша, важлива складова, – залучені кошти. Банківська система за підтримки держави має забезпечити вливання фінансових ресурсів в економіку. В цьому аспекті актуальними є питання страхування та гарантування інвестицій, і держава на цьому ринку має запровадити чіткі правила гри.

Література

1. Статистична інформація [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua> – офіційний сайт Державного комітету статистики України.

2. Кривоус, В. Б. ТНК і європейські країни, що розвиваються, аспект: прямі іноземні інвестиції / В. Б. Кривоус // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – Тернопіль : Економічна думка, 2010. – Вип. 5-1. – С. 327–333.

3. Комарова А. І. Регулювання інвестиційного розвитку України та міжнародний досвід / А. І. Комарова // Правосуддя – гарант у сфері економічно-правових відносин. – 2013. – Т. № 21 (1). – С. 147–151.

МАРИНА ФРАНКО

Науковий керівник:

к.е.н., доц. Кривоус В. Б.

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМТСТВ ЯК ГОЛОВНА ВИМОГА СУЧАСНОСТІ

Європейський вибір України на шляху інтеграції у високотехнологічне конкурентне середовище зумовив необхідність формування та запровадження інноваційної моделі розвитку, яка повинна була забезпечити високі та стабільні темпи економічного зростання, вирішити певні соціальні й екологічні проблеми, забезпечити конкурентоспроможність національної економіки, підвищити експортний потенціал країни, гарантувати їй економічну безпеку та чільне місце в Європейському Союзі. Однак на практиці, інноваційний розвиток не став однією з головних характеристик зростання національної економіки України [1, с. 24].

Проблематика інвестиційного забезпечення інноваційних процесів як ключового чинника прибуткової діяльності та сталого розвитку підприємств розглянута в роботах таких вчених, як Я. Б. Базілюк, О. В. Баранникова, О. М. Вінник, О. Б. Дубинський, В. М. Іванова, М. Корінько, С. І. Кравченко, В. Б. Кривоус С. Онишко, В. Хобта, А. Чухно,. В сучасних умовах кризової економіки України, необхідно розвивати теоретико-методологічні засади фінансового забезпечення інновацій для виходу її на докризовий рівень і подальшого розвитку.

Інноваційна діяльність є однією з найважливіших передумов ефективного функціонування підприємств. Сучасні умови розвитку вимагають інтенсивної інноваційної діяльності, ефективної організації досліджень та управління інноваційної діяльності підприємства.

Інноваційна діяльність у загальному розумінні – це системний вид діяльності, спрямований на створення і реалізацію у суспільну практику інновацій. У результаті інноваційної діяльності народжуються нові ідеї, нові або вдосконалені продукти, технологічні процеси, з'являються нові форми організації та управління різними сферами економіки та її структур [3, с. 147]. Закон України «Про інноваційну діяльність» конкретизує узагальнене розуміння: «інноваційна діяльність – це діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг» [2].

Україна традиційно вважається державою з вагомим науково-технічним потенціалом, визнаними у світі науковими школами, розвиненою системою підготовки та перепідготовки кадрів. У 2015 р. 570 підприємств реалізувало інноваційну продукцію на 23,1 млрд. грн. Серед таких підприємств 37,4% реалізували продукцію за межі України, обсяг якої становив 10,8 млрд. грн. Кожне четверте підприємство реалізовувало продукцію, що була новою для ринку. Обсяг такої продукції становив 7,3 млрд. грн., майже дві її третини – на експорт. Значна кількість підприємств (86,0%) реалізовувала продукцію, яка була новою винятково для підприємства. Її обсяг становив 15,8 млрд. грн. Із метою здійснення нововведень 181 підприємство придбало 1 131 нову технологію, з яких 66 – за межами України. У 2011 р. 1 043 підприємства реалізували інноваційну продукцію в обсязі 42,4 млрд. грн. (3,8% загального обсягу промислової продукції). Частка реалізованої інноваційної продукції, що була новою для ринку України, становила 41,1% загального обсягу реалізованої інноваційної продукції (1,6% – промислової). На експорт інноваційну продукцію поставили 378 підприємств в обсязі 12,6 млрд. грн., 64,9% якої було реалізовано в країні СНД. У 2011 р. 195 підприємств придбали 872 технології, 200 з яких – за межами України [3, с. 149].

В Україні впровадження інноваційної моделі розвитку національної економіки потребує ефективної державної інноваційної політики. Її мета – упровадження України як високотехнологічної держави та входження її до провідних технологічно розвинених країн світу.

В Україні прийнято низку загальнодержавних програм. Це, перш за все, Національна програма інформатизації, Комплексна програма створення єдиної національної системи зв'язку, програма «Електронна Україна». З метою побудови економіки знань реалізується концепція «Освіта протягом усього життя». Однак цього замало, щоб інноваційні процеси запрацювали. Потрібно підвищити конкурентоспроможність національної економіки шляхом інноваційної реструктуризації та наукоємності ВВП, забезпечити відтворення основного капіталу на передовій технологічній основі, співробітництво України і міжнародних організацій для здійснення спільних інноваційних проектів [4, с. 76].

В зарубіжних країнах держава є могутнім спонсором інноваційної діяльності, що постійно вдосконалює систему стимулювання винахідництва, засновану на використанні патентної форми правової охорони винаходів. Інноваційне виробництво активно підтримується державою у формі пільг, субсидій, «податкових канікул» тощо.

Щодо України, то вона, оголосивши зміни в країні у форматі 21 реформ, так і не зуміла прийняти стратегію розвитку держави, яка б заклала підвалини інноваційної моделі та формування нового технологічного укладу. [5]

В Україні ж, на жаль, відсутні дієві механізми підтримки, стимулювання та розвитку інноваційної діяльності. Нестабільна економіка, постійно змінне законодавство, відсутність фінансування, гарантій, високі кредитні ставки, недосконалість податкової системи та пільгового режиму для здійснення інноваційної діяльності – всі ці фактори не сприяють зростанню впроваджень нововведень на підприємствах.

З метою створення сприятливих умов для активізації інноваційної діяльності вітчизняних підприємств необхідне формування цілої системи заходів: розробка і впровадження механізму надання пільг підприємствам, які впроваджують і реалізують інноваційну продукцію; поширення практики надання інноваційним підприємствам кредитів за нижчою кредитною ставкою; запровадження прогресивного оподаткування прибутку від випуску застарілої і недосконалої продукції чи у випадку використання екологічно небезпечної технології. Зазначені заходи дадуть змогу сформулювати сприятливий інноваційний клімат, задіяти всі необхідні механізми та стимули для підвищення зацікавленості підприємств у впровадженні наукомістких технологій [1, с. 30].

Таким чином, ефективний розвиток економіки будь-якої країни залежить від масштабів упровадження передових наукових знань та є неможливим без відповідного фінансового, правового та інформаційного забезпечення, що обумовлює необхідність суттєвих перетворень у фінансових відносинах, методах державного та ринкового стимулювання переходу до її інноваційного розвитку.

Література

1. Амоша О. І. *Інноваційний шлях розвитку України: проблеми та рішення* / О. І. Амоша // *Економіст*. – 2005. – № 6. – С. 28–34.

2. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 4 липня 2002 р. № 40-IV // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rds.gov.ua/laws/show/40-15>.

3. Літвиненко М. В. *Інноваційна діяльність підприємства як джерело підвищення прибутку* / М. В. Літвиненко, І. В. Кедревич // *Вісник НТУ (ХПІ)*. – 2011. – № 7. – С. 147–151.

4. Кривоус В. *Міжнародні аспекти державної інноваційної політики* / Віталій Кривоус // *Наука молода : збірник наукових праць молодих вчених Тернопільського національного економічного університету*. – Тернопіль: Економічна думка, 2005. – № 4. – С. 73–78.

5. Кривоус В. Діалектика посткризової світової економічної системи : контури майбутніх змін / В. Кривоус // Вісник КІБіТ. – 2011. – В. № 2 (15). – С. 44–48.

НАТАЛЯ ЦАЛЬ

Науковий керівник:

к.е.н., доц. Таранов І. М.

МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ УКРАЇНИ

Інвестиційна привабливість важливий показник який формує уявлення стосовно економічних, політичних, науково – технічних процесів країни, рівень життя та рівень корупції по регіонам та країни у цілому. Економіку України раніше зрівнювали з економіками інших нині успішних, а раніше бідних країн. Україна зараз займає далеко не перші місця у рейтингах інвестиційної привабливості, програючи в окремих провідних галузях народного господарства країни.

На даний момент багато вчених та інститутів досліджують тему інвестиційної привабливості України. Розглядаючи прямі іноземні інвестиції за період 2015–2016 років можна сказати що країна втратила свої позиції. Пояснити скорочення інвестицій можна військовими діями на території України, політичним впливом на економіку малого і середнього бізнесу, несприятливими ставками по кредиту для бізнесу, нестабільним фінансовим ринком та перебуванням України в стані економічно хиткого балансу.

За даними Державної служби статистики України основними джерелами прямих іноземних інвестицій є компанії Кіпру, Віргінських островів, Белізу – три «класичні» офшори. У зв'язку з оптимізацією оподаткування, отриманням особливого правового статусу, офшори на Кіпрі можна назвати капіталом українських та російських олігархів. Власники інвестували свої ж гроші з офшорів у підприємства на території України. У зв'язку з не вигідною політикою оподаткування страждає банківська система України.

У 2015 році Україні вдалося зробити свою економіку набагато більш привабливою для зарубіжних партнерів: у світовому рейтингу інвестиційної привабливості International Business Compass, складеним Гамбургським інститутом світової економіки, наша країна посіла 89-е місце з 174 країн світу. Враховуючи економічні, законодавчо-політичні та соціально-культурні умови в країні, нам вдалося подолати цілих 20 позицій за рік. Але у 2016 році за інвестиційною привабливістю Україна займає 130-те місце. [1]

Україна втрачає свої позиції у рейтингу конкурентоспроможності 2016–2017 рр. посідаючи 85-е місце серед 138 країн світу (у 2015–2016 році Україна посідала 79 місце) за опублікованим Всесвітнім економічним форумом Індексом глобальної конкурентоспроможності 2016–2017 (The Global Competitiveness Index). Порівнюючи з іншими країнами Україна не є конкурен-